

Záróvizsga kérdéssor szociálpolitika mesterszakos hallgatók számára
a 2013/2014-es tanévtől

1. A szociális eszmetörténet jellegzetes irányai. A társadalmi, gazdasági és politikai változások hatása a szociálpolitikára. A nemzetközi és a hazai folyamatok összehasonlítása.
2. A jóléti állam bemutatása történeti perspektívában, a jóléti állam válságával kapcsolatos elméletek. A modern nyugati típusú társadalmak fő problémái, különös tekintettel a társadalombiztosításra és a családtámogatási rendszerekre.
3. Az európai jóléti rendszerek fejlődése és az európai szociális modell tartalma. Állami szerepvállalás az alábbi területeken: a gazdaság működtetése, szabályozása, újraelosztás, jóléti funkció, a versenyfeltételek szavatolása.
4. A magyar társadalom XIX-XX. századi átalakulásának folyamata. A meghatározó társadalmi rétegek szerepe, életmódja, sajátosságai az egyes történeti korszakokban.
5. Magyarország településtörténetének áttekintése, a településtípusok sajátosságai, és időbeli változásai. Magyarország közigazgatási rendszere.
6. Az Európai Unió regionális politikájának alapelvei. A hazai terület- és településfejlesztés cél- és eszközrendszere, legfontosabb szereplői és hatásuk a helyi szinten megvalósuló projektekre.
7. Nemzetközi jogi normák a hazai szociális jogalkotásban és az újraelosztás elveinek, módszereinek állami szabályozása. Az állam által preferált támogatási típusok és az állami újraelosztási törekvések megvalósításának technikái napjainkban.
8. A szociális gyermekvédelmi ellátórendszer felépítése, helyi szintű szerveződése és a különböző szolgáltatók együttműködése a gyermekvédelemben.
9. Az államháztartás felépítése, alrendszerei. A központi költségvetés bevételei, kiadásai, a közfeladatok finanszírozása. Az államháztartástan és az önkormányzati gazdálkodás kapcsolata. Stratégiai tervezés az önkormányzati szociális szolgáltatások fejlesztésében.
10. A rendszerváltás utáni Magyarország legfontosabb társadalmi problémái a társadalomstatisztika területi mérései alapján, különös tekintettel a népmozgalmi adatokra, a családok és háztartások statisztikáira, a lakásstatisztikára és a foglalkoztatási statisztikára.
11. A társadalmi hátrányok és a térbeliség kapcsolatának értelmezése az aprófalvak, a tanyás települések és a marginalizálódó térségek példáján.

12. A hazai munkaerő-piaci folyamatok ismertetése és a munkaerő-piaci politikák értékelése a rendszerváltástól napjainkig. A térségi foglalkoztatáspolitikai lehetőségei, módszerei, kialakításának szempontjai.
13. Magyarország egészségügyi ellátórendszere és egészségpolitikája a rendszerváltás után. Az egészségi állapot és a területiség kapcsolata, a térségi egészségpolitikai fejlesztések lehetséges irányai.
14. A hazai társadalmi kisebbségek esélyegyenlősége, különös tekintettel a romákra, a nőkre, a szexuális és a vallási kisebbségekre. Az egyenlő bánásmód követelményének megvalósulása a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, a lakhatás és az oktatás területén.
15. Non-profit szervezetek a hazai szociális ellátásban. A non-profit szervezetek jellemzői, működése, szerepe és finanszírozásuk lehetőségei.